

دانشگاه سمنان

دستور العمل اجرایی آیین نامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد ناپوسته

دانشگاه سمنان

(ورودی ۹۴ و به بعد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست:

شماره صفحه

- فصل اوّل: مقدّمه - اهداف-تعاریف ۱
- فصل دوّم: شرایط ورود ۳
- فصل سوّم: مدّت مجاز تحصیل و واحدهای درسی ۴
- فصل چهارم: حضور و غیاب ۷
- فصل پنجم: ارزیابی ۱۰
- فصل ششم: مرخصی تحصیلی و انصراف ۱۱
- فصل هفتم: مهمان و انتقال، معادل سازی (تطبیق واحد) ۱۴
- فصل هشتم: سمینار و پایان نامه ۱۵
- فصل نهم: ارزشیابی پایان نامه و دانش آموختگی ۱۹

فصل اوّل

مقدمه - اهداف - تعاریف

ماده ۱: هدف

تعیین چارچوب قانونی برای اجرای صحیح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته در تمامی زیر نظام های آموزش عالی.

ماده ۲: تعاریف

۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲- مؤسسه: هر یک از دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تأسیس از وزارت هستند.

۳- آموزش رایگان: تسهیلاتی قانونی که به موجب آن دانشجویان می توانند بدون پرداخت شهریه و صرفاً با سپردن تعهد خدمت، تحصیل کنند.

۴- دانشجو: فردی که در یکی از رشته های دوره تحصیلی کارشناسی ارشد ناپیوسته برابر ضوابط پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.

۵- دانش آموخته: فردی که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.

۶- مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجو، برابر ضوابط معین به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.

۷- انصراف تحصیلی: فرایندی که در آن دانشجو به طور خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.

۸- حضوری: شیوه ای از آموزش است که دانشجو در آن تمام تحصیل خود را به صورت چهره به چهره و اتمام وقت به انجام می رساند.

۹- **غیر حضوری:** شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در تمام طول تحصیل الزامی نیست.

۱۰- **نیمه حضوری:** شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام می شود.

۱۱- **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله به عهده دارد و از میان اعضای هیأت علمی همان مؤسسه (یا خارج از مؤسسه با مجوز مؤسسه مبدأ) انتخاب می شود.

۱۲- **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیأت علمی است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله به عهده دارد و از میان اعضای هیأت علمی همان مؤسسه و یا متخصصان خارج از مؤسسه انتخاب می شود.

۱۳- **مدرس:** فردی که به آموزش و مهارت آموزی در یک مؤسسه به صورت تمام وقت، نیمه وقت یا پاره وقت اشتغال دارد.

۱۴- **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته ای از دروس و فعالیت‌های هر رشته تحصیلی است که اهداف مشخصی را دنبال می کند.

۱۵- **واحد درسی:** مقدار مفاهیم یا مهارت‌هایی که برای فراگیری دانشجو در طول یک نیمسال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می شود. هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.

۱۶- **گروه آموزشی:** بنیادی ترین واحد علمی مؤسسه متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی است که دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی هستند.

۱۷- **درس جبرانی:** درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع

کامبود دانش یا مهارت دانشجو، ضروری است.

۱۸- **رشته تحصیلی:** یک برنامه آموزشی است که با محتوا و روش شناسی خاص، در قالب برنامه درسی اجرا می شود.

۱۹- **دوره کارشناسی ارشد:** یک دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و حداقل شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۰- **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه ای است که محتوای برنامه درسی مربوط به آن علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر پایان نامه نیز می باشد.

۲۱- **شیوه آموزشی:** شیوه ای است که دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان نامه دانش آموخته می شود.

۲۲- **نیمسال تحصیلی:** هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳- **پایان نامه:** بخش از شیوه آموزشی - پژوهشی است که در یک زمینه مشخص رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد راهنما انجام می شود.

۲۴- **هیأت داوران:** اعضای هیأت علمی هستند که برای ارزیابی پایان نامه دانشجو در دوره کارشناسی ارشد مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب مؤسسه انتخاب می شوند.

فصل دوم

شرایط ورود

ماده ۳: شرایط ورود به شرح زیر است:

۳-۱- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی.

۳-۲- داشتن گواهینامه پایان دوره کارشناسی یا بالاتر مورد تأیید وزارت متبوع.

۳-۳- برخورداری از توانایی جسمی لازم و متناسب با رشته تحصیلی.

۳-۴- قبولی در آزمون ورودی مورد تأیید وزارت یا کسب پذیرش از دانشگاه بر اساس مقررات مصوب.

تبصره: مدرک معادل کارشناسی برای ورود به این دوره‌ها فاقد اعتبار است.

ماده ۴: آموزش در مؤسسه مبتنی بر نظام واحدی به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره ۴-۱: مؤسسه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط برای دانشجویان خارجی و یا دوره‌های بین‌المللی به زبان غیرفارسی ارائه نماید.

ماده ۵: مؤسسه موظف است برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو انجام پذیرفته است، اجرا کند.

فصل سوم

مدت مجاز تحصیل و واحدهای درسی

ماده ۶: مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد دو سال (چهار نیمسال) است. تبصره ۶-۱: در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. افزایش سنوات تحصیلی در نیمسال اول به صورت رایگان و در نیمسال دوم با دریافت هزینه طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه انجام می‌شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم است.

تبصره ۶-۲: شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده (یا گروه) می‌تواند در صورت لزوم و حسب مورد یک نیمسال به طول دوره تحصیلی دانشجو اضافه نماید و افزایش سنوات برای بار دوم

(ترم ششم) با پرداخت شهریه طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه، نیازمند تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

ماده ۷: تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد در شیوه آموزشی - پژوهشی ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان نامه و مابقی به صورت واحدهای آموزشی می باشد.

تبصره ۷-۲: تعداد واحدهای درسی رشته مدیریت کسب و کار (MBA) ۴۸ واحد است که در صورت تأیید گروه آموزشی دانشجو می تواند به جای ۶ واحد درس تخصصی، پایان نامه به ارزش ۶ واحد اخذ نماید و در صورت دفاع از پایان نامه در شیوه آموزشی - پژوهشی دانش آموخته شود.

تبصره ۷-۲: دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب کند. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۷-۳: در رشته هایی که تعداد واحد مصوب آنها طبق سرفصل دوره حداقل ۴۵ واحد می باشد دانشجو می تواند در هر نیمسال حداکثر ۱۵ واحد انتخاب کند.

ماده ۸: چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش نیاز/ هم نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است.

تبصره ۸-۱: رعایت پیش نیاز/ هم نیاز در اخذ هر درس الزامی است و چنانچه دانشجو حداقل یک بار درس پیش نیاز/ هم نیاز را مردود شود با نظر کمیته تحصیلات تکمیلی گروه می توان شرط پیش نیاز/ هم نیاز بودن درس مذکور را حذف کرد، دانشجو موظف است درس پیش نیاز/ هم نیاز را مجدداً اخذ و بگذراند.

تبصره ۸-۲: تسهیلات تبصره ۱-۸ شامل دانشجویانی که به دلیل ثقل و یا حکم کمیته

انضباطی نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

تبصره ۸-۳: تکرار دروسی که دانشجو قبلاً در دوره کارشناسی گذرانده است در صورتی که عنوان و یا محتوای درس به تشخیص شورای گروه آموزشی مشترک باشد، مجاز نیست. دانشجویان باید با نظر موافق شورای گروه با اخذ درس‌های دیگر، جمع واحدهای درسی گذرانده خود را به حد نصاب مندرج در برنامه مصوب برسانند.

ماده ۹: تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی حداکثر ۱۲ واحد است.

تبصره ۹-۱: هر دانشجو باید به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه، تعدادی از دروس دوره کارشناسی را به عنوان دروس جبرانی بگذراند. تعیین تعداد و عناوین دروس براساس برنامه مصوب در هر رشته بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی گروه است. زمان انتخاب این دروس قبل و یا همزمان با دروس اصلی مربوط، مازاد بر واحدهای درسی مقرر در دوره کارشناسی ارشد و مطابق با این آیین نامه است.

تبصره ۹-۲: کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و کل دانشجو محاسبه نمی‌شود و هزینه این درس طبق تعرفه مصوب هیأت امناء دانشگاه از دانشجو دریافت می‌شود.

تبصره ۹-۳: در صورت عدم موفقیت در گذراندن دروس جبرانی تا اخذ پایان نامه، ادامه تحصیل دانشجو منوط به موافقت شورای تحصیلات تکمیلی گروه است.

تبصره ۹-۴: زمان استفاده برای دروس جبرانی در سقف سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه نمی‌شود.

تبصره ۹-۵: شورای تحصیلات تکمیلی هر گروه آموزشی موظف است دروس جبرانی هر دانشجو را همراه با مهلت مقرر برای گذراندن آن دروس، در ابتدای دوره آموزشی به اطلاع وی برساند و رونوشت آن را حداکثر تا یک ماه پس از شروع اولین ترم تحصیلی دانشجو به

تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه ارسال کند.

تبصره ۹-۶: در صورت گذراندن حداقل ۸ واحد درس از دروس جبرانی یک نیمسال تحصیلی به طول مدت مجاز تحصیل دانشجو (۴ نیمسال) افزوده می شود، ولی در هر صورت حداکثر مدت دوره تحصیلی ۲/۵ سال است.

ماده ۱۰: در مؤسسه‌های آموزش عالی دولتی، آموزش رایگان برای هر دانشجو در دوره کارشناسی ارشد صرفاً یک بار امکان پذیر است.

تبصره ۱۰-۱: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه مربوط مطابق تعرفه مصوب هیأت امناء دانشگاه است.

ماده ۱۱: تحصیل همزمان در دوره کارشناسی ارشد در مؤسسه‌ها (اعم از دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۱۲: برنامه ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدیدنظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب انجام می‌شود.

تبصره ۱۲-۱: مهلت اعلام نمرات، دفاع از پایان نامه ها، دفاع از موضوع پیشنهادی رساله دکتری و سمینار مطابق مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۱۳: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس آن درس و براساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی

مستمر و پایانی برای دروس نظری در طول و پایان هر نیمسال تحصیلی انجام می شود و بر مبنای عددی از صفر تا بیست قابل محاسبه است.

تبصره ۱۳-۱: برگزاری آزمون کتبی پایان ترم برای دروس نظری و بخش نظری دروس نظری- عملی براساس برنامه زمانبندی اعلام شده الزامی بوده و بایستی حداقل ۵۰٪ از کل نمره هر نظری درس را شامل شود.

ماده ۱۴: حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱۴-۱: اگر دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در یک درس بیشتر از ۳ هفته یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت غیر موجه کند، نمره آن درس صفر و در صورت موجه بودن غیبت (از سوی کمیته غیبت) آن درس حذف می شود.

تبصره ۱۴-۲: براساس مصوبه ۹۳/۳/۱۱ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، چنانچه دانشجو در کلاس های درسی بیش از حد مجاز غیبت نماید و یا در جلسه امتحان نهایی شرکت ننماید، درس نامبرده حذف می گردد و در لیست نمرات این قبیل دانشجویان عبارت " حذف غیبت کلاسی " یا " حذف غیبت امتحانی " حسب مورد درج می شود.

- دانشجوی روزانه برای اخذ مجدد درس حذف شده به دلیل غیبت کلاسی، غیبت امتحانی یا حذف توسط دانشگاه به علت عدم رعایت ضوابط آموزشی (عدم رعایت پیش نیاز، اخذ واحد درسی بیش از حدنصاب، اخذ واحد درسی کمتر از حدنصاب و ...)، مشمول پرداخت شهریه متغیر درس طبق تعرفه دانشجویان شبانه هم رشته هم ورودی خود می شود.

تبصره ۱۴-۳: در صورت ارایه درخواست به انضمام مدارک و مستندات معتبر در موعد مقرر مبنی بر غیبت دانشجو در کلاس درس یا جلسه امتحان نهایی، مراتب در کمیته غیبت دانشکده مطرح و در صورت تشخیص موجه بودن غیبت توسط کمیته ذیربط، دانشجو در انتخاب مجدد از پرداخت شهریه معاف می باشد.

تبصره ۱۴-۴: غیبت در کلاس درس به علت اخذ واحد بعد از حذف و اضافه جزء غیبت موضوع تبصره ۱-۱۴ می باشد.

تبصره ۱۴-۵: چنانچه دانشجویی در جلسه امتحان پایان نیمسال درس حاضر و پس از توزیع سؤالات امتحانی و قبل از امضاء صورتجلسه حضور و غیاب نسبت به ترک جلسه اقدام نماید این اقدام به منزله غیبت غیرموجه در امتحان بوده و نمره صفر برای دانشجو در آن درس ضمن رعایت سایر مقررات منظور خواهد شد.

تبصره ۱۴-۶: در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص دانشگاه، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۸ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. اما میانگین نمرات این نیمسال در مشروط شدن دانشجو بی تأثیر است. (ملاک عمل، تعداد واحدهای اخذ شده دانشجو در پایان مهلت حذف و اضافه می باشد و چنانچه بعد از حذف و اضافه به هر دلیلی از جمله حذف غیبت امتحانی، حذف غیبت کلاسی، حذف توسط دانشگاه به علت عدم رعایت ضوابط آموزشی و ...، تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو به کمتر از حد نصاب تقلیل یابد مشمول این تبصره نمی شود).

تبصره ۱۴-۷: در صورتی که واحدهای اخذ شده در پایان مهلت حذف و اضافه بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو کمتر از ۸ واحد درسی باشد دانشجو ملزم به ارایه درخواست ابقاء ترم می باشد.

تبصره ۱۴-۸: نحوه حضور دانشجو در جلسات کلاس درس در دوره های نیمه حضوری و غیر حضوری طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه انجام می شود.

ماده ۱۵: در شرایط خاص، حذف یک یا تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید گروه آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده (طبق

تقویم آموزشی نیمسال) یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه (حسب مورد) قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره ۱۵-۱: حذف یک درس در صورتی مجاز است که اولاً غیبت دانشجوی در آن درس بیش از ۳ هفته نباشد و ثانیاً واحدهای باقیمانده از ۸ واحد کمتر نشود.

تبصره ۱۵-۲: حذف تمام درسهای اخذ شده در یک نیمسال، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده دانشجوی قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت نیمسال مزبور جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی محسوب خواهد شد.

فصل پنجم

ارزیابی

ماده ۱۶: حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است.

تبصره ۱۶-۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس، نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجوی، فقط ثبت و باقی می ماند اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۱۶-۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، مشروطی دانشجوی در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند.

تبصره ۱۶-۳: تسهیلات تبصره ۱-۱۶ شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۷: چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود.

تبصره ۱۷-۱: دانشجویی که دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی و متناوب مشروط شود از تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱۷-۲: چنانچه در یک نیمسال تحصیلی، دروس باقیمانده یک دانشجو پس از کسر دروس جبرانی به کمتر از ۸ واحد تقلیل یابد و میانگین دروس اصلی وی کمتر از ۱۴ باشد، این نیمسال جزء مشروطی محسوب نمی شود.

تبصره ۱۷-۳: در صورتی که دانشجو در یک نیمسال به همراه پایان نامه واحدهای درسی دیگری انتخاب کند در صورتی آن نیمسال مشروطی محسوب می شود که: دانشجو در آن نیمسال حداقل ۸ واحد درسی (بدون احتساب واحدهای پایان نامه) انتخاب کرده و میانگین کمتر از ۱۴ کسب نماید.

تبصره ۱۷-۴: چنانچه بعد از ایام حذف و اضافه به هر دلیلی از جمله حذف غیبت امتحانی، حذف غیبت کلاسی، حذف توسط دانشگاه به علت عدم رعایت ضوابط آموزشی و ...، تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو به کمتر از حد نصاب تقلیل یابد در صورتی که میانگین نمرات دروس باقیمانده کمتر از ۱۴ باشد ضمن احتساب آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل از سنوات تحصیلی، یک نیمسال مشروطی دانشجو نیز محسوب می شود.

تبصره ۱۷-۵: در آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجو از شرط اخذ حداقل واحد معاف است.

فصل ششم

مرخصی تحصیلی و انصراف

ماده ۱۸: دانشجو می تواند با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱۸-۱: درخواست مرخصی دانشجوی باید حداقل قبل از پایان حذف و اضافه در هر نیمسال تحصیلی، انجام شود. موافقت با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود.

تبصره ۱۸-۲: در نیمسال اول تحصیلی به دانشجو مرخصی داده نمی شود. در موارد استثنائی پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، مراتب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بررسی خواهد شد.

تبصره ۱۸-۳: در صورتی که دانشجو بدون کسب موافقت دانشگاه برای مرخصی، حتی برای یک نیمسال ثبت نام ننماید، از ادامه تحصیل محروم می شود. در موارد استثنائی که دانشجو عدم ثبت نام خود را موجه می داند، باید دلایل آن را قبل از پایان همان نیمسال به دانشگاه اعلام کند. در صورت تأیید موجه بودن عدم ثبت نام توسط دانشگاه، آن نیمسال جزء مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات دانشجو محسوب می شود، مشروط بر آن که قبلاً از مرخصی تحصیلی استفاده نکرده باشد.

تبصره ۱۸-۴: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه، مأموریت همسر یا والدین، بدون احتساب در سنوات تحصیلی در اختیار کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه است.

ماده ۱۹: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره تحصیلات تکمیلی تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر اینصورت پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

تبصره ۱۹-۱: چنانچه دانشجو در مهلت مقرر تقاضای انصراف از تحصیل خود را پس بگیرد و عدم حضور او در جلسات درس آن نیمسال از ۳ هفته تجاوز نکرده باشد، می تواند در آن نیمسال ضمن رعایت حداقل واحد انتخابی در نیمسال، براساس مقررات ادامه تحصیل دهد. در غیر این صورت نیمسال مذکور جزء مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات خواهد بود.

تبصره ۱۹-۲: **تصمیم گیری برای بازگشت به تحصیل تا یک نیمسال (حداکثر تا قبل از پایان حذف و اضافه نیمسال بعد) بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.** بدیهی است نیمسال مذکور جزء مرخصی با احتساب در سنوات دانشجو محسوب می شود. تبصره ۱۹-۳: تصمیم گیری درخصوص بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بیش از یک نیمسال بر عهده کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه می باشد.

تبصره ۱۹-۴: چنانچه دانشجویی که تقاضای انصراف از تحصیل خود را به تحصیلات تکمیلی دانشگاه تسلیم نموده و خواستار صدور حکم قطعی انصراف از تحصیل در مدت کمتر از دو ماه باشد، دانشگاه می تواند با اخذ تعهد عدم بازگشت به تحصیل و پذیرش مسئولیت و عواقب ناشی از این درخواست از دانشجو، نسبت به صدور حکم قطعی انصراف قبل از مهلت دو ماهه اقدام نماید. بدیهی است بازگشت به تحصیل این دسته از دانشجویان صرفاً از طریق رایحه درخواست به کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه قابل بررسی خواهد بود (دانشجویان منصرف از تحصیل پسر هنگام رایحه درخواست نباید منعی از نظر نظام وظیفه داشته باشند).

تبصره ۱۹-۵: در صورت عدم مراجعه پذیرفته شده جدید الیورود برای نام نویسی در دانشگاه در مهلت مقرر ذکر شده در دستورالعمل ثبت نام که هر سال توسط وزارت و سازمان سنجش آموزش کشور اعلام می شود، منصرف از تحصیل تلقی خواهد شد.

فصل هفتم

مهمان و انتقال، معادل سازی (تطبیق واحد)

ماده ۲۰: تغییر رشته، انتقال و میهمانی در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.
تبصره ۲۰-۱: مهمانی تک درس در صورت عدم ارایه درس با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه بلامانع است.

تبصره ۲۰-۲: معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجوی در مؤسسه دولتی قبلی طبق شیوه نامه مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به شرح زیر امکان پذیر است.

الف: دانشجوی از طریق آزمون ورودی تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته) که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود در مؤسسه قبلی پذیرفته شده باشد.
ب: دروس گذرانده شده با نمره حداقل ۱۴ در دانشگاه های دولتی وابسته به وزارت به شرط اشتراک محتوایی به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی حداکثر تا سقف ۱۴ واحد تطبیق و پذیرش می شوند.

ج: معادل سازی و پذیرش دروسی که دانشجوی کارشناسی ارشد قبلاً در دوره های مجازی (الکترونیکی) یا پردیس های دانشگاهی با نمره حداقل ۱۴ گذرانده است ضمن رعایت سایر شرایط با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه فقط در همان دوره ها امکان پذیر است.

د: تطبیق واحد و پذیرش دروس گذرانده شده با نمره حداقل ۱۴ در دانشگاه پیام نور با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه امکان پذیر است.

و: نمرات دروس پذیرفته شده در ترم دروس تطبیقی ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی شود ولی در تعداد کل واحدهای گذرانده و میانگین کل دانشجوی محاسبه می گردد.

تبصره ۲۰-۳: به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

فصل هشتم

سمینار و پایان نامه

ماده ۲۱: دانشجو موظف است قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی انتخاب کند.

تبصره ۲۱-۱: استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه با مرتبه حداقل استادیاری تعیین می شود و در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده، استاد راهنمای دوم می تواند از بین اعضای هیأت علمی دانشگاه یا سایر دانشگاه ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشگاه های دولتی با رتبه حداقل استادیار و سهم مشارکت حداکثر ۵۰٪ ضمن رعایت مصوبات هیأت اجرایی جذب دانشگاه، انتخاب شود.

تبصره ۲۱-۲: دانشجو موظف است پس از تصویب موضوع پایان نامه، در پایان هر نیمسال، گزارش کتبی پیشرفت کار خود را به استاد راهنما ارائه و پس از اخذ تأیید استاد راهنما آن را به تحصیلات تکمیلی گروه تقدیم کند و در سقف سنوات مجاز و رعایت تبصره ۲۲-۴ نسبت به دفاع از پایان نامه اقدام نماید.

تبصره ۲۱-۳: چنانچه دانشجو گزارش پیشرفت کار خود را در زمان های مقرر ارائه نکند یا در صورت عدم رضایت استاد راهنما از نحوه عملکرد دانشجو بنا به تقاضای کتبی استاد راهنمای پایان نامه ثبت نام دانشجو در نیمسال بعد مسدود و وضعیت وی معلق خواهد شد و تصمیم گیری در مورد وضعیت تحصیلی دانشجو برعهده شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده می باشد.

تبصره ۲۱-۴: شیوه نگارش پایان نامه و ضوابط مربوط به آن توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تهیه و به اطلاع دانشجویان رسانیده می شود.

رعایت ضوابط و شیوه نامه هر دانشکده از سوی دانشجویان دانشکده الزامی است.

تبصره ۲۱-۵: شرایط و نحوه انتخاب استاد راهنمای خارج از دانشگاه یا در رشته هایی که هیأت علمی با مرتبه علمی استادیار وجود نداشته باشد طبق شیوه نامه دانشگاه انجام می شود که به شرح زیر می باشد:

۱- در رشته هایی که عضو هیأت علمی با مرتبه علمی استادیار وجود ندارد با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده، استاد راهنمای اول می تواند یکی از اعضای هیأت علمی سایر دانشگاههای دولتی با مرتبه علمی حداقل استادیار باشد.

۲- برای راهنمایی پایان نامه های رشته های هنر، با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده، استاد راهنمای دوم می تواند یکی از اعضای هیأت علمی گروه آموزشی ذیربط دارای مرتبه مربی و واجد شرایطی که دانشکده هنر اعلام می کند با سهم مشارکت حداکثر ۵۰٪ باشد.

تبصره ۲۱-۶: انتخاب استاد مشاور، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی، از اعضای هیأت علمی همان گروه یا خارج از دانشگاه ضمن رعایت مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۲۱-۷: واحد درسی سمینار برای آشنایی دانشجویان با اصول اولیه روش تحقیق و نحوه استفاده از منابع اطلاع رسانی و شیوه ارایه کتبی و شفاهی نتایج یک تحقیق در قالب جمع آوری، بررسی و دسته بندی تحقیقات انجام شده در ارتباط با موضوع سمینار می باشد.

تبصره ۲۱-۸: موضوع سمینار باید توسط دانشجو تا انتهای نیمسال دوم تحصیلی تعیین شود و عنوان و استاد تخصصی سمینار خود را کتباً برای بررسی و تصویب به شورای

تحصیلات تکمیلی گروه اعلام کند.

تبصره ۲۱-۹: تغییر استاد راهنمای سمینار و پایان نامه ممنوع است مگر در موارد استثنایی که تشخیص آن بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است که در صورت نیاز، تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه لازم می باشد.

تبصره ۲۱-۱۰: اخذ سمینار حداکثر در نیمسال سوم تحصیلی انجام می شود و حداکثر مهلت ارایه و اعلام نمره آن به تحصیلات تکمیلی دانشگاه به شرح زیر می باشد:

- مهلت ارایه سمینار در صورت اخذ سمینار در نیمسال اول سال تحصیلی، حداکثر تا پایان فروردین ماه و در صورت اخذ در نیمسال دوم سال تحصیلی، حداکثر تا پایان آبان ماه می باشد و نمره آن بایستی حداکثر یک ماه پس از مهلت ارایه سمینار به تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام شود.

بدیهی است در صورت عدم ارائه به موقع سمینار برای دانشجو در ترم اخذ واحد سمینار، نمره صفر منظور خواهد شد و نمره دریافتی در ترم وصول نمره در کارنامه دانشجو ثبت خواهد شد.

ماده ۲۲: دانشجو پس از تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، موظف است با رعایت ضوابط دانشگاه در حضور هیأت داوران متشکل از استاد (ان) راهنما، استاد (ان) مشاور، نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده (بدون حق رأی، الزاماً عضو هیأت علمی) و دو نفر از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج دانشگاه به عنوان داور از پایان نامه دفاع کند.

تبصره ۲۲-۱: اعضای هیأت داوران باید حداقل استادیار و یا دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D) باشند. در موارد استثنایی که در زمینه تخصصی مورد نظر استادیار یا متخصص با مدرک دکتری تخصصی وجود ندارد باید حداقل یک ماه قبل از تاریخ دفاع از پایان نامه، موضوع با ذکر مورد/ موارد استثنایی در شورای تحصیلات تکمیلی گروه مطرح و تصویب

شود و به تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد و نتیجه به تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام شود.

تبصره ۲۲-۲: انتخاب داوران به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه می باشد.

تبصره ۲۲-۳: نماینده تحصیلات تکمیلی براساس ابلاغ مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده از میان اعضای هیأت علمی دانشکده تعیین می شود.

تبصره ۲۲-۴: دفاع از پایان نامه، حداقل یک نیمسال بعد از تصویب موضوع پایان نامه در شورای تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی و سپری شدن حداقل ۵ ماه ضمن رعایت ماده ۶ و تبصره های آن، مجاز می باشد.

تبصره ۲۲-۵: دانشجو موظف است پس از تأیید اتمام پایان نامه توسط استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی گروه، حداقل یک ماه قبل از تاریخ دفاع، به تحصیلات تکمیلی دانشکده مراجعه و نسبت به تحویل کاربرگ های مربوط به مجوز دفاع برای انجام مراحل اداری و کسب مجوز دفاع از تحصیلات تکمیلی دانشگاه اقدام نماید.

تبصره ۲۲-۶: در صورت عدم وجود هرگونه مشکل آموزشی و کامل بودن پرونده آموزشی دانشجو ضمن رعایت سایر مقررات، مجوز دفاع توسط تحصیلات تکمیلی دانشگاه ظرف دو هفته پس از وصول کاربرگ مربوطه صادر می شود.

تبصره ۲۲-۷: پس از دریافت مجوز دفاع از پایان نامه، دانشجو موظف است حداقل دو هفته قبل از تاریخ دفاع یک نسخه از پایان نامه را در اختیار هیأت داوران قرار دهد و کاربرگ هماهنگی زمان دفاع را به دفتر تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل نماید.

تبصره ۲۲-۸: دانشجو موظف است پس از هماهنگی جلسه دفاع، آگهی برگزاری جلسه دفاع (تأیید شده توسط تحصیلات تکمیلی دانشکده) را حداقل سه روز قبل از دفاع، در تابلو اعلانات در معرض دید دانشجویان دانشکده قرار دهد.

فصل نهم

ارزشیابی پایان نامه و دانش آموختگی

ماده ۲۳: نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

مردود (کمتر از ۱۴)

متوسط (۱۴-۱۵/۹۹)

خوب (۱۶-۱۷/۹۹)

خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)

عالی (۱۹-۲۰)

تبصره ۲۳-۱: در صورتی که با تأیید استاد راهنما دانشجو فعالیت پژوهشی بیشتری داشته باشد از جمله رایحه یا چاپ مقاله برای تأثیر در نمره پایان نامه باید مدارک و اسناد مربوط به فعالیت پژوهشی تأثیرگذار بر نمره پایان نامه، قبل از جلسه دفاع به هیأت داوران ارائه شود و در غیر اینصورت فعالیت پژوهشی موردنظر بر نمره پایان نامه تأثیری نخواهد داشت.

تبصره ۲۳-۲: چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود باشد دانشجو می تواند حداکثر یک بار دیگر بعد از یک نیمسال و سپری شدن حداقل ۳ ماه از تاریخ دفاع قبلی و در مدت مجاز تحصیل در جلسه دفاعیه در حضور داوران، حاضر و مجدداً از پایان نامه خود دفاع نماید و ارزش پایان نامه در دفاع مجدد حداکثر "خوب" خواهد بود.

ماده ۲۴: ملاک دانش آموختگی داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ براساس واحدهای گذرانده آموزشی و دفاع قابل قبول (حداقل متوسط) از پایان نامه است.

تبصره ۲۴-۱: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی دوره کمتر از ۱۴ باشد دانشجو اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها

یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۱۰ واحد از درسهایی که با نمره کمتر از ۱۴ (۱۳/۹۹-۱۲) گذرانده است میانگین کل واحدهای گذرانده را به حداقل ۱۴ برساند. در این صورت اجازه دفاع از پایان نامه به وی داده می شود.

ماده ۲۵: چنانچه دانشجویی تمام واحدهای آموزشی دوره را با میانگین کل حداقل ۱۴ گذرانده باشد ولی نتواند و یا نخواهد از پایان نامه خود دفاع کند، باید در مدت مجاز تحصیلی، معادل تعداد واحد پایان نامه و طبق نظر گروه آموزشی، واحد یا واحدهای درسی مرتبط با رشته تحصیلی اخذ و با میانگین کل حداقل ۱۴ بگذراند تا در دوره مذکور به شیوه آموزشی دانش آموخته شود. نوع شیوه دانش آموختگی در دانش نامه قید می شود.

تبصره ۱-۲۵: دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی قرار دارد و واحد پایان نامه را اخذ ننموده است و متقاضی اخذ واحد درسی به جای پایان نامه می باشد به شرط تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ضمن رعایت سایر شرایط و مقررات آموزشی، شیوه تحصیلی وی از آموزشی- پژوهشی به آموزشی تغییر می یابد.

تبصره ۲-۲۵: دانشجویی که به هر دلیل نتواند دوره تحصیلی را به پایان برساند فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا می شود.

ماده ۲۶: چنانچه دانشجو در حین تدوین پایان نامه اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی- جعل- تقلب- کپی برداری و غیره) نماید و این موضوع از سوی مؤسسه اثبات شود، از ادامه تحصیل محروم و صرفاً گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده دریافت می کند.

تبصره ۱-۲۶: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام پایان نامه از سوی

مؤسسه منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

ماده ۲۷: تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع قابل قبول از پایان نامه در شیوه

آموزشی - پژوهشی و یا زمان ثبت آخرین نمره درس در شیوه آموزشی است.

ماده ۲۸: مؤسسه می تواند بخشی از اختیارات خود در این آیین نامه را به گروه

آموزشی یا یک کمیته منتخب، تفویض کند.

ماده ۲۹: مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مترتب

بر آن برعهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن برعهده

معاون آموزشی وزارت می باشد.

ماده ۳۰: این دستورالعمل مربوط به آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

مصوب جلسه شماره ۸۶۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۹۴/۷/۴ شامل ۳۰ ماده

و ۷۱ تبصره در جلسه شماره ۲۲۲ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۹۶/۳/۹ به

تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی سال ۹۴ و پس از آن لازم الاجرا است.

